

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE**TÉMA: Role rámcových vzdělávacích programů v rozvoji informační gramotnosti žáků na vysokých školách****AUTOR(KA):** Mgr. Zuzana Kelnarová**KONZULTANT(KA) PRÁCE:** PhDr. Hana Landová, Ph.D.**OPONENT(KA):** PhDr. Milena Medková**NÁVRH KLASIFIKACE:** doporučeno k obhajobě

Předložená rigorózní práce vychází z práce diplomové, kterou Mgr. Kelnarová obhájila v roce 2008 na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a která byla hodnocena jako výborná a doporučena k zařazení do rigorózního řízení. Pro potřeby rigorózního řízení na ÚISK FF UK byla práce aktualizována, doplněna o nejnovější poznatky v oblasti rámcových vzdělávacích programů a o výsledky nového dotazníkového průzkumu, které autorka porovnála s výsledky průzkumu uskutečněného v roce 2008.

Stěžejním tématem rigorózní práce je vliv rámcových vzdělávacích programů na zvyšování informační gramotnosti žáků na základních školách. Teoretická část práce je věnována detailnímu popisu problematiky rámcových vzdělávacích programů, vysvětlení konceptu informační gramotnosti a informačního vzdělávání a úloze školních knihoven ve výuce. Praktická část ukazuje příklady vybraných škol, na kterých autorka pomocí dotazníkového průzkumu ověřovala, nakolik se podařilo zakotvit rámcové vzdělávací programy do výuky. Rozdíly mezi školami se ukázaly být zásadní, jelikož každá škola přistupuje k rámcovým vzdělávacím programům a k vypracovávání školních vzdělávacích programů individuálně, tedy i v oblasti rozvoje informační gramotnosti jsou odlišnosti.

Předložená práce je velmi rozsáhlá (229 stran textu a 18 stran příloh) a opravdu komplexně pokrývá zvolené téma. Autorka postupuje logicky a systematicky od teoretických částí rozebírajících detailně jednotlivé stěžejní pojmy a koncepty. Nejprve je vysvětleno pojetí základního vzdělávání v České republice, dále je uvedena charakteristika rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZŠ) a vysvětlen je i pojem *klíčové kompetence*, který je v souvislosti s RVP ZŠ velmi často zmiňován. Dále se autorka zabývá jednotlivými vzdělávacími oblastmi i tzv. průřezovými tématy tak, jak jsou definovány v RVP ZŠ. Poté jsou opět detailně charakterizovány pojmy *informační gramotnost* a *funkční gramotnost*, a zmíněny jsou i další přívlastky, které se s pojmem *gramotnost* často vyskytují (např. čtenářská, digitální, počítačová, mediální a pod.) a autorka se věnuje i vymezení úlohy školních knihoven ve výuce a zejména v rozvoji již zmíněné

informační gramotnosti. Poté – v kapitole 10 - následuje syntéza těchto úvodních teoretických kapitol, a to v okamžiku, kdy autorka práce vyhledává ty prvky jednotlivých témat RVP ZŠ, které přispívají k rozvoji informační gramotnosti.

Závěrečná kapitola je věnována praktické části práce, tedy již zmíněnému dotazníkovému průzkumu, který autorka provedla na vybraných školách (ZŠ Dobronín a vybrané základní školy v okrese Nový Jičín). Mgr. Kelnarová nejprve definuje cíle průzkumu, zvolenou metodu a techniku sběru dat (včetně problémů s nízkou návratností dotazníků). Poté charakterizuje jednotlivé základní školy a shrnuje výsledky vyplývající z vybraných dotazníků. V samotném závěru práce autorka shrnuje hlavní myšlenky postupně uvedené v jednotlivých kapitolách a zdůrazňuje potenciál, který se skrývá v RVP ZŠ v oblasti rozvoje informační gramotnosti, začlenění školních knihoven do výuky a i obecně v zařazování moderních vyučovacích metod.

Předloženou rigorózní práci považuji za velmi kvalitní. Zvolené téma autorka zpracovala detailně, za využití četných informačních zdrojů (českých i zahraničních, i když vzhledem k tématu samozřejmě převažují zdroje domácí), které jsou pečlivě citovány. Práce je doplněna rozsáhlým poznámkovým aparátem, který obsahuje jak doplňující odkazy na konkrétní informační zdroje a nebo slouží k vysvětlení použitých pojmů. Stejně vhodně jsou zařazeny i přílohy v závěru práce. Praktická část práce, zejména charakteristiky jednotlivých vybraných základních škol, je doplněna ilustrativními fotografiemi. Práce zpracovává velmi důležité téma na pomezí knihovnictví a vzdělávání a dovoluji si tvrdit, že takto důkladné analýzy nově zaváděných RVP ZŠ z pohledu jejich vlivu na rozvoj informační gramotnosti ještě zpracovány nebyly.

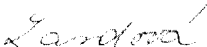
Závěr: Na základě výše uvedeného považuji předloženou práci za odpovídající požadavkům na tento typ práce na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a doporučuji ji komisi k obhajobě.

Doplňující otázky k obhajobě:

- 1) Měla by Mgr. Kelnarová zájem spojit se s Klubem školních knihoven SKIP a informovat je o existenci této rigorózní práce, případně navázat nějakou formu spolupráce – možná v podobě poskytnutí vytvořeného dotazníku, takže podobně průzkumy mohou proběhnout i na dalších školách?

- 2) Jaké jsou další plány autorky práce – bude se problematikou školních knihoven a jejich úloze ve vzdělávání na základních školách zabývat i v budoucnu?

V Praze, dne 14.11. 2009

PhDr. Hana Landová, Ph.D.